

Prins Mauritsstraat 17, 4141 JC Leerdam, Postbus 75, 4140 AB Leerdam

T +31 345 63 96 96 W rps.nl

**QUICK SCAN FLORA- EN FAUNAWET
ACHTERWILLENSEWEG TE GOUDA**

Opdrachtgever
Contactpersoon

Gemeente Gouda
De heer R. Groeneveld

RPS advies- en ingenieursbureau bv

Referentienummer	1601060A00-R16-240
Projectleider	Tom Denayère
Auteur	Astrid Medema
Gecontroleerd door	Sanne Tummers
Datum	21 maart 2016
Versie	concept

paraaf voor akkoord:

Tom Denayère
Teamleider natuur, recreatie & waterbeheer

Dit rapport is vertrouwelijk. Geen enkel deel van dit rapport mag aan derden openbaar worden gemaakt zonder schriftelijke toestemming van RPS advies- en ingenieursbureau bv of van de opdrachtgever.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
1.1.	Aanleiding	3
1.2.	Doel quick scan.....	3
1.3.	Flora- en faunawet in het kort	3
2.	INHOUD QUICK SCAN	5
2.1.	Projectgebied en werkzaamheden	5
2.2.	Inventarisatie.....	5
2.2.1.	Beschikbare gegevens	5
2.2.2.	Veldbezoek	6
2.3.	Effectanalyse voorgenomen werkzaamheden.....	6
2.4.	Bepaling maatregelen	6
2.5.	Advies vervolgtraject.....	6
3.	PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN	7
3.1.	Ligging en omschrijving projectgebied	7
3.2.	Werkzaamheden en planning	8
3.2.1.	Planning	8
4.	INVENTARISATIE	9
4.1.	Beschikbare gegevens	9
4.2.	Veldbezoek	9
4.3.	Aanwezige of te verwachten soorten.....	9
4.3.1.	Vaatplanten.....	9
4.3.2.	Zoogdieren.....	10
4.3.3.	Vogels	11
4.3.4.	Reptielen.....	12
4.3.5.	Amfibieën	12
4.3.6.	Vissen	12
4.3.7.	Insecten	13
4.3.8.	Weekdieren.....	13
4.3.9.	Overzicht van de in het projectgebied aanwezige beschermde flora en fauna.....	13
5.	EFFECTANALYSE	14
5.1.	Zoogdieren.....	14
5.2.	Vogels	14
5.3.	Reptielen.....	15
5.4.	Amfibieën	15
5.5.	Vissen	15
6.	MAATREGELEN.....	16
6.1.	Voorzorgsmaatregelen	16
6.2.	Soortgerichte maatregelen	16
7.	CONCLUSIE EN ADVIES VERVOLGTRAJECT	18
7.1.	Conclusie	18
8.	BRONNEN	20

BIJLAGEN:

1	Natuurwetgeving
2	Omgevingsvergunning (onderdeel beschermde plant- en diersoorten)
3	Foto's projectgebied
4	Resultaten Quickscanhulp.nl

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding

De gemeente Gouda is voornemens om op de locatie Achterwillenseweg te Gouda twee percelen bouwrijp te maken: perceel 98b en perceel 112. Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden heeft een toetsing aan de Flora- en faunawet plaatsgevonden via een quick scan.

1.2. Doel quick scan

Het doel van de quick scan is inzicht te krijgen in de beschermde planten- en diersoorten die voorkomen of kunnen voorkomen in het projectgebied en wat de effecten zijn van de ingreep op deze soorten. De gegevens voortvloeiend uit de quick scan geven duidelijkheid of een aanvullend onderzoek en een daaruit volgende toetsing aan de Flora- en faunawet (natuurtoets) noodzakelijk is.

Bij ruimtelijke ingrepen zoals het bouwrijp maken van percelen moet worden getoetst of er sprake is van strijdigheid met de Nederlandse natuurwetgeving. Bij dit project moet rekening worden gehouden met de Flora- en faunawet (zie ook bijlage 1). De Natuurbeschermingswet is hier niet van toepassing omdat het projectgebied niet in of nabij een Vogel- en/of Habitatrichtlijngebied ligt. Het projectgebied ligt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN)¹.

1.3. Flora- en faunawet in het kort

De Flora- en faunawet is gericht op de duurzame instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten en is sinds 1 april 2002 in werking. Deze wet heeft een aantal verbodsbepalingen, maar ook voorwaarden waaronder bepaalde handelingen mogen plaatsvinden. De Flora- en faunawet geeft uitvoering aan de nationale en internationale doelstellingen voor de natuurbescherming in Nederland, samen met de Natuurbeschermingswet.

De via de Flora- en faunawet beschermde soorten zijn in drie categorieën onderverdeeld:

- tabel 1 - algemene soorten,
- tabel 2 - overige soorten,
- tabel 3 - soorten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn of in bijlage 1 van de AMvB en vogels.

Voor soorten uit tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de ontheffingsplicht zolang er zorgvuldig gehandeld wordt. Soorten uit tabellen 2 en 3 genieten een zwaarder beschermingsregime. Bij ruimtelijke ingrepen waarbij schade verwacht wordt ten aanzien van tabel 2-soorten kan in sommige gevallen volgens een goedgekeurde gedragscode gewerkt worden.

Wanneer voor tabel 2-soorten voldoende mitigerende maatregelen kunnen worden genomen om de negatieve effecten van de uitvoeringswerkzaamheden (ingreep) op beschermde soorten te voorkomen, is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet nodig. De mitigerende maatregelen dienen dan wel duidelijk beschreven te worden in een ecologisch werkprotocol, toegespitst op het onderliggende project. Is het niet mogelijk om voldoende mitigerende maatregelen te nemen voor tabel 2-soorten, dan dient een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Wanneer voor tabel 3-soorten negatieve effecten niet kunnen worden voorkomen, dient een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Hiervoor dienen een alternatievenafweging te worden opgesteld en het wettelijk belang te worden aangetoond.

¹ Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

NB. Vanaf januari 2017 zal de nieuwe Natuurwet in werking treden. Hierbij worden de huidige Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet samengevoegd tot één wetgeving. Ten aanzien van de huidige beschermde soorten via de Flora- en faunawet zal een verandering plaatsvinden waarbij voor sommige soorten de beschermingsstatus vervalt en voor andere soorten juist zwaarder wordt. Wat de daadwerkelijke gevolgen van de nieuwe natuurwetgeving exact gaat inhouden is op dit moment echter nog niet duidelijk. Wanneer dit wel het geval is en voor onderhavig project aan de orde is, kan aanvullend advies plaatsvinden.

2. INHOUD QUICK SCAN

In dit hoofdstuk worden de opbouw en inhoud van de quick scan rapportage beschreven. In de volgende hoofdstukken wordt inhoudelijk ingegaan op de aspecten van onderhavig project.

2.1. Projectgebied en werkzaamheden

Allereerst wordt in deze quick scan rapportage de ligging van het projectgebied omschreven en wordt de begrenzing aangegeven op een topografische kaart. Daarnaast wordt ook aangegeven hoe het projectgebied ten opzichte van een Vogel- en/of Habitatrichtlijngebied of het Natuurnetwerk Nederland ligt.

Voor de uitvoering van het project worden de verschillende werkzaamheden beschreven, waaronder de uitvoeringsperiode, het te hanteren materieel en een eventuele fasering in de tijd voor zover dit reeds bekend is.

2.2. Inventarisatie

De basis voor de quick scan wordt gevormd door gegevens over het (mogelijk) voorkomen van beschermde planten- en diersoorten binnen het projectgebied. Hiervoor wordt enerzijds een bureaustudie uitgevoerd naar bestaande, beschikbare verspreidingsgegevens, anderzijds vinden een of meerdere veldonderzoeken plaats.

2.2.1. Beschikbare gegevens

Grote delen van Nederland zijn in de afgelopen jaren reeds onderzocht op aanwezige beschermde soorten. De gegevens afkomstig van deze onderzoeken worden grotendeels gepubliceerd in boeken (soortverspreidingsatlassen), rapportages of zijn op internet te raadplegen via Quickscanhulp.nl. Daarnaast kan de initiatiefnemer verspreidingsgegevens beschikbaar stellen (bijvoorbeeld uit de NDFF) voor het betreffende projectgebied.

Gebruik Quickscanhulp.nl

Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wat betreft verspreiding wel of niet in het plangebied kan voorkomen.

Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand beschermde soorten in relatie tot het plangebied zitten. De applicatie geeft niet weer waar welke soorten zitten, wanneer ze zijn waargenomen en hoe ze zijn waargenomen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt, de Gegevensautoriteit Natuur staat hiervoor in.

Quickscanhulp.nl bevat alle data die aanwezig zijn in de NDFF. Er wordt niet geselecteerd op type waarneming (monitoringsgegevens, losse waarnemingen, ed.), gebruikte methode of periode van het jaar. Alleen soorten beschermd middels tabel 2 en 3 in de Flora- en faunawet die in de afgelopen 5 jaar zijn waargenomen, worden weergegeven.

Door deze bestaande verspreidingsgegevens te raadplegen, kan inzicht worden verkregen in de aanwezige beschermde soorten in of in de directe omgeving van het projectgebied. De beschikbare gegevens dienen beoordeeld te worden op de bruikbaarheid. Verspreidingsgegevens van vissen, amfibieën, reptielen, zoogdieren, vogels, insecten en weekdieren mogen maximaal 5 jaar oud zijn, planten maximaal 10 jaar. Hierbij gelden echter enkele uitzonderingen waardoor verspreidingsgegevens van sommige soorten niet ouder dan 1 of 3 jaar mogen zijn.

De bestaande gegevens worden veelal op uurhok (5*5 km)- of kilometerhokniveau (1*1 km) weergegeven. Een nadeel hiervan is dat dan nog niet met zekerheid bekend is of de betreffende planten- of diersoort ook daadwerkelijk in het projectgebied voorkomt en wat de functie van het gebied is voor deze soort. Daarnaast kan het voorkomen dat gebieden niet onderzocht zijn (of slechts op enkele soortgroepen) of dat de verspreidingsgegevens niet beschikbaar zijn gesteld.

2.2.2. Veldbezoek

Inzicht in het voorkomen van beschermde soorten wordt verkregen door het uitvoeren van een oriënterend veldbezoek. Met dit veldbezoek kan beoordeeld worden of de planten- en diersoorten, die in de bestaande gegevens zijn genoemd, ook daadwerkelijk in het gebied voorkomen of verwacht kunnen worden. Deze beoordeling wordt gemaakt op basis van de aanwezigheid van biotopen. Daardoor is het mogelijk de quick scan in een periode van het jaar uit te voeren waarin niet alle soortgroepen aanwezig of actief zijn.

Daarnaast kan een inschatting worden gemaakt of aanvullend onderzoek in de gunstige inventarisatieperiode noodzakelijk is voor het opstellen van een goed onderbouwde natuurtoets.

2.3. Effectanalyse voorgenomen werkzaamheden

Wanneer bekend is welke soorten in het projectgebied aanwezig zijn of verwacht mogen worden, kan een analyse worden gemaakt van de te verwachten effecten door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Het betreft hier een beschrijving van verwachte tijdelijke negatieve effecten en/of negatieve effecten op langere termijn als gevolg van de werkzaamheden.

In hoeverre het mogelijk is om een complete effectanalyse te maken, is afhankelijk van de volledigheid en bruikbaarheid van de beschikbare verspreidingsgegevens en duidelijkheid over de uit te voeren werkzaamheden en uitvoeringsplanning. Wanneer aanvullend onderzoek noodzakelijk blijkt, kan pas na afloop van het benodigde onderzoek de effectanalyse worden afgerond.

2.4. Bepaling maatregelen

Negatieve effecten op beschermde soorten kunnen allereerst voorkomen worden door voorzorgsmaatregelen te nemen. Wanneer negatieve effecten als gevolg van de uit te voeren werkzaamheden toch worden verwacht, dienen mitigerende en/of compenserende maatregelen te worden opgesteld en nageleefd. Hiermee wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen gegarandeerd. De mitigerende maatregelen sluiten aan op reeds opgestelde maatregelen in bestaande, goedgekeurde gedragscodes en soortenstandaards. Wanneer de werkzaamheden overeenkomen met de werkzaamheden waar een gedragscode voor is opgesteld, kan de betreffende gedragscode gehanteerd worden.

Ook hier geldt dat de volledigheid aan mitigerende of compenserende maatregelen afhankelijk is van een goed beeld van de aanwezige natuurwaarden en daarmee van een volledige effectanalyse.

2.5. Advies vervolgtraject

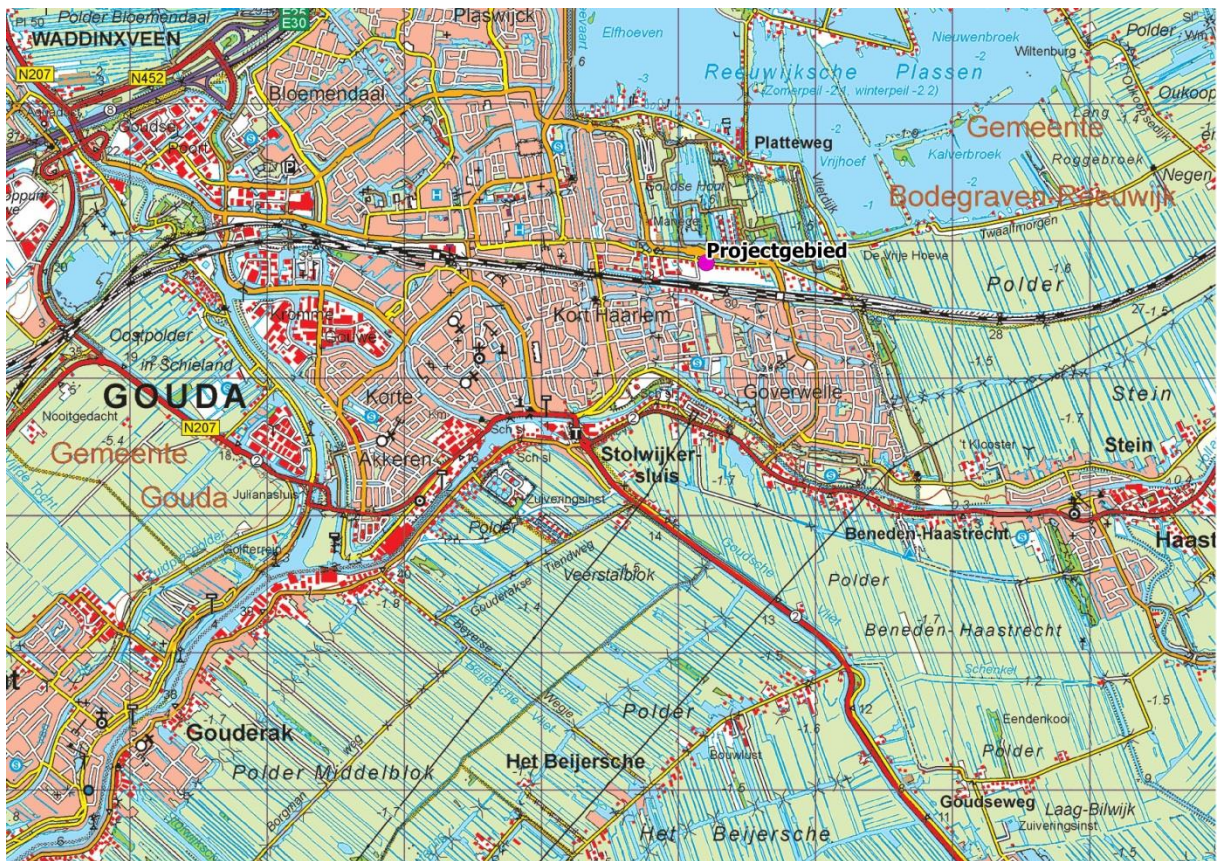
Tenslotte wordt een advies gegeven voor het vervolgtraject. Uit een quick scan kan blijken dat in het projectgebied geen beschermde natuurwaarden aanwezig zijn en daarom geen negatieve effecten te verwachten zijn of dat negatieve effecten met voorzorgsmaatregelen voorkomen kunnen worden.

Anderzijds kan de quick scan als uitkomst hebben dat er een onvoldoende duidelijk beeld is van de aanwezige beschermde natuurwaarden en dat aanvullend onderzoek noodzakelijk is.

3. PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN

3.1. Ligging en omschrijving projectgebied

Het projectgebied ligt aan de Achterwillenseweg in Gouda, gemeente Gouda, provincie Zuid-Holland. De Amersfoort-coördinaten zijn: 110 - 447. Het betreft twee bouwpercelen aan de Achterwillenseweg ten noorden van het deels reeds bebouwde deel en deels nog in ontwikkeling zijnde deel van de woonwijk Middenwillens: perceel 98b en perceel 112. Parallel aan de Achterwillenseweg ligt een drukke doorgaande weg, de Goudse Houtsingel.

Figuur 3.1: Ligging projectgebied aangegeven met paarse stip (Bron kaart: CC BY 3.0 Kadaster)

Het projectgebied bestaat uit de volgende landschapselementen:

- Perceel 98b: een onbebouwd perceel in de onmiddellijke nabijheid van een woning die bewoond blijft. De vegetatie op het bouwperceel bestaat uit riet en jonge wilgen.
- Perceel 112: een onbebouwd perceel die rondom perceel 112 ligt waarop een woning staat met kleine tuin. Op de grens van het perceel ligt een waterloop, vanaf de openbare weg zuidwaarts. Het perceel is grotendeels begroeid met elzen waarvan er enkele geknot zijn.

Figuur 3.2: Detail opname van het projectgebied, aanduiding locaties met rode kaders, links perceel 98b en rechts perceel 112

3.2. Werkzaamheden en planning

De gemeente Gouda is voornemens om op de locatie Achterwillenseweg te Gouda twee percelen bouwrijp te maken: perceel 98b en perceel 112. Hiervoor worden alle bomen en vegetatie verwijderd. De woningen en bijbehorende tuinen grenzend aan de percelen worden gehandhaafd. In het water worden geen werkzaamheden uitgevoerd.

3.2.1. Planning

Het is nog niet bekend wanneer de werkzaamheden uitgevoerd worden. In deze rapportage wordt dan ook in de effectanalyse aangegeven in welke periode veel dan wel weinig of geen negatieve effecten op beschermde soorten verwacht kunnen worden.

Wanneer de uitvoeringsplanning bekend is, wordt geadviseerd het rapport daarop aan te passen en aan te vullen.

4. INVENTARISATIE

4.1. Beschikbare gegevens

Voor dit project is gebruik gemaakt van Quickscanhulp.nl, landelijke soortverspreidingsatlassen en relevante internetpagina's. Hierbij is gekeken naar de afstand van 0 tot 1 kilometer vanaf het projectgebied. Tabel 4.1 geeft een overzicht van de bestaande bronnen die voor dit project voor de diverse soortgroepen zijn gebruikt.

Tabel 4.1: gebruikte bronnen ten behoeve van soortverspreidingsgegevens

Soortgroep	Bron(nen)
Vaatplanten	Quickscanhulp.nl
Zoogdieren	Quickscanhulp.nl en vleermuis.net
Vogels	Quickscanhulp.nl
Reptielen	Quickscanhulp.nl en ravon.nl
Amfibieën	Quickscanhulp.nl en ravon.nl
Vissen	Quickscanhulp.nl
Insecten	Quickscanhulp.nl
Weekdieren	Quickscanhulp.nl

4.2. Veldbezoek

Het oriënterend veldbezoek voor dit project heeft op 3 maart 2016 plaatsgevonden. De inventarisatie is uitgevoerd door Martin Waanders, hij is werkzaam als adviseur ecologie bij RPS. Tijdens dit veldbezoek zijn de aanwezige biotopen en terreinkenmerken geïnventariseerd en zijn aanwezige beschermde en bedreigde planten- en diersoorten genoteerd. In bijlage 2 zijn foto's weergegeven van het gebied/aanwezige biotopen/bijzonderheden.

4.3. Aanwezige of te verwachten soorten

Hieronder wordt beschreven welke beschermde of bedreigde soorten in het gebied voorkomen of verwacht kunnen worden. Onderstaande is het resultaat van de bureaustudie en het veldbezoek. Afhankelijk van in welke periode van het jaar het veldbezoek heeft plaatsgevonden, is het mogelijk om per soort aan te geven wat de functie van het projectgebied is voor de soort (bijvoorbeeld leef-, voortplantings- en/of foerageergebied). Ook wordt aangegeven of de soorten voortkomend uit de bureaustudie in het projectgebied voorkomen of dat er geen geschikt biotoop aanwezig is. Als dit laatste het geval is, zal de betreffende soort niet verder worden behandeld in deze rapportage.

4.3.1. Vaatplanten

In de verspreidingsgegevens worden de volgende vaatplanten vermeld op 0-1 km afstand van het projectgebied: gele helmbloem, kleine zonnedauw, rietorchis, Spaanse ruiter en tongvaren.

Tijdens het veldbezoek zijn bovengenoemde of andere beschermde plantensoorten niet aangetroffen. Het veldbezoek heeft tijdens de winterperiode plaatsgevonden waardoor verschillende plantensoorten niet aanwezig of niet herkenbaar zijn.

Gele helmbloem groeit op oude muren en stenige plaatsen. Dit biotoop is in het projectgebied niet aanwezig en daarmee kan deze soort worden uitgesloten.

Kleine zonnedauw groeit op open, natte, zure heide- en veengrond. In het projectgebied is de vegetatie te voedselrijk en te ruig waardoor de omstandigheden niet geschikt zijn voor kleine zonnedauw.

De rietorchis groeit op natte, voedselrijke grond in graslanden, trilvenen, veenmosrietlanden, zandplaten, opgespoten terrein. In het projectgebied is de vegetatie te voedselrijk en te ruig waardoor de omstandigheden niet geschikt zijn voor de rietorchis.

De Spaanse ruiter groeit op natte, matig voedselarme grond in blauwgraslanden, duinvaleien en op heide- en veengrond. In het projectgebied is de vegetatie te voedselrijk en te ruig waardoor de omstandigheden niet geschikt zijn voor de Spaanse ruiter.

De meldingen van kleine zonnedauw, rietorchis en Spaanse ruiter zijn te herleiden naar (kwetsbare natuur) gebieden in de omgeving van Gouda.

De tongvaren is ook in de winter waar te nemen maar is niet aangetroffen in het projectgebied. De tongvaren groeit op beschaduwde, vochtige tot natte plaatsen op muren, basaltglooiingen, bossen, onder struweel en op dood hout. Dit biotoop is in het projectgebied niet aanwezig en daarmee kan deze soort worden uitgesloten.

In het projectgebied zijn geen geschikte groeiplaatsen voor de bovengenoemde plantensoorten aanwezig en daarmee kunnen de soorten worden uitgesloten op de projectlocatie. Ook andere beschermde plantensoorten worden niet verwacht op basis van afwezigheid van geschikte groeiomstandigheden.

4.3.2. Zoogdieren

In de verspreidingsgegevens worden de volgende zoogdieren vermeld op 0-1 km afstand van het projectgebied: bever, waterspitsmuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en ruige dwergvleermuis.

Tijdens het veldbezoek zijn bever, waterspitsmuis of andere beschermde grondgebonden zoogdiersoorten en vleermuizen, verblijfplaatsen of sporen daarvan niet aangetroffen.

De bever leeft bij oevers van min of meer voedselrijke meren, beken en rivieren met een rijke oeverbegroeiing. Dit biotoop komt niet voor in het projectgebied en daarmee kan deze soort worden uitgesloten in het projectgebied.

De waterspitsmuis leeft in vochtige, waterrijke biotopen zoals oeverzones van stilstaande en stromende wateren. Het projectgebied ligt in stedelijk gebied en te geïsoleerd van de (bron)populaties die gesitueerd zijn rond de Reeuwijkse Plassen en Het Doove Gat in Haastrecht waardoor de soort in het projectgebied kan worden uitgesloten.

De gewone dwergvleermuis en de laatvlieger hebben hun verblijfplaats in gebouwen. In het projectgebied staan geen gebouwen, de naastgelegen gebouwen maken geen deel uit van het projectgebied. Deze naastgelegen woningen zijn wel mogelijk geschikt als verblijfplaats en daarmee kan het projectgebied onderdeel van een leefgebied zijn. Perceel 112 heeft mogelijk een functie bij het zwermen van vleermuizen.

De gewone grootoorvleermuis heeft zijn verblijfplaats in zowel gebouwen als bomen. De gebouwen maken geen deel uit van het projectgebied en de bomen in het projectgebied bieden geen geschikte verblijfplaatsen voor deze soort door afwezigheid van scheuren of holtes. Een geknotte els op perceel 112 heeft wel gaten maar deze zijn ongeschikt als verblijfplaats omdat deze gaten bij neerslag vol kunnen lopen met water. De ruige dwergvleermuis heeft zijn verblijfplaats ook in geschikte holtes in bomen. Voor de ruige dwergvleermuis zijn ook geen geschikte holtes in bomen aanwezig.

De meervleermuis komt voor in waterrijk laagland (meren en kanalen) en verblijft in gebouwen en met uitzondering in holle bomen. De gebouwen maken geen deel uit van het projectgebied en de bomen in het projectgebied bieden geen geschikte verblijfplaatsen voor deze soort. Daarnaast biedt het projectgebied geen geschikt foerageergebied door afwezigheid van groot open water waardoor deze soort uitgesloten kan worden in het projectgebied.

Het projectgebied kan deel uitmaken van een groter foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger.

De gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis maken gebruik van lijnvormige elementen voor hun vliegroutes, dit kunnen bomenrijen zijn maar ook aaneengesloten rijen met woningen (dit laatste geldt niet voor gewone grootoorvleermuis). De laatvlieger is minder gebonden aan lijnvormige elementen. De bomen op de projectlocatie met de bomen en gebouwen in het aangrenzende gebied kunnen samen functioneren voor de oriëntatie tijdens het vliegen.

4.3.3. Vogels

De volgende jaarrond beschermde vogels waarvan de verblijfplaatsen jaarrond beschermd zijn², worden vermeld in de verspreidingsgegevens op 0-1 km afstand van het projectgebied: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, wespandief en zwarte wouw.

Tijdens het veldbezoek zijn geen jaarrond beschermde vogels, of nesten hiervan, waargenomen.

Het projectgebied ligt in de bebouwde kom en dichtbij een drukke weg, de Goudse Houtsingel. Een aantal roofvogelsoorten (boomvalk, buizerd, havik, wespandief en zwarte wouw) is relatief verstoringsevoelig waardoor ze het projectgebied zelf mijden, zowel om te broeden als om te foerageren. Deze soorten kunnen daarom worden uitgesloten in het projectgebied.

Door eerder genoemde verstoring zijn de bomen in het projectgebied niet geschikt voor de ransuil en sperwer om in te broeden. Deze soorten kunnen het projectgebied wel gebruiken als foerageergebied. Gezien de omvang kan het projectgebied onderdeel zijn van een groter foerageergebied.

De grote gele kwikstaart heeft een biotoop nodig met constant snel stromend water om voedsel te zoeken. Dit type water ontbreekt binnen het projectgebied waardoor de grote gele kwikstaart kan worden uitgesloten binnen het projectgebied.

Tijdens het veldbezoek is de huismus niet waargenomen. De huismus nestelt doorgaans onder dakpannen, in gaten van muren en nestkasten. De gebouwen nabij het projectgebied hebben daken met dakpannen waar de huismus een vaste rust- en verblijfplaats kan vinden. De huismus foerageert slechts enkele honderden meters van haar verblijfplaats. De afstand tussen mogelijke verblijfplaatsen in de omgeving en het projectgebied valt binnen deze afstand waardoor het projectgebied met de aanwezige begroeiing kan functioneren als essentieel leefgebied met de benodigde beschutting en voedsel.

Ooievaarsnesten zijn vrij groot van omvang en daarmee makkelijk waarneembaar. Er zijn geen verblijfplaatsen waargenomen van deze vogelsoort. De ooievaar foerageert in open gebieden buiten de bebouwde kom. Het projectgebied ligt te midden van bebouwing waardoor het gebied te gesloten is en daarmee ongeschikt als foerageergebied.

² Jaarrond beschermde vogels met een vaste rust- en verblijfplaats zijn: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw.

De roek foerageert in open gebieden buiten de bebouwde kom. Het projectgebied ligt in de bebouwde kom waardoor het gebied ongeschikt is als foerageergebied. In de bomen binnen of in de directe omgeving van het projectgebied zijn geen nesten van een roekenkolonie waargenomen.

In het projectgebied zijn geen gebouwen of andere bouwkundige kunstwerken aanwezig waar de gierwaluw of slechtvalk een vaste rust- en verblijfplaats kan vinden. De slechtvalk en gierwaluw foerageren hoog in de lucht. Boven het projectgebied kunnen deze soorten foerageren, als onderdeel van een groter foerageergebied.

Algemene broedvogels

Tijdens het veldbezoek zijn geen algemene broedvogels waargenomen.

De bomen in het projectgebied bieden wel nestmogelijkheden in de periode maart-augustus en bieden voedsel voor algemene broedvogels.

4.3.4. Reptielen

In de verspreidingsgegevens wordt de ringslang vermeld.

De ringslang leeft op veen- en komkleigronden en dijkmilieus in bosjes, overhoekjes, houtwallen, houtsingels en mest- en composthoven. Dit biotoop is aanwezig in het projectgebied maar broeihopen zijn niet waargenomen tijdens het veldbezoek. Door de vele watergangen kan het projectgebied functioneren als onderdeel van een groter foerageergebied en er is voedsel aanwezig in de vorm van amfibieën en vissen.

4.3.5. Amfibieën

In de verspreidingsgegevens wordt de rugstreeppad vermeld. Van de aangrenzende woningbouwlocatie is bekend dat rugstreeppad voorkomt. Sinds 2007 wordt de woningbouwlocatie via ecologische begeleiding vrijgehouden van rugstreeppadden. Via deze ecologische begeleiding (uitgevoerd door RPS) is echter bekend dat de rugstreeppad nog aanwezig is in deze omgeving.

Onder de huidige omstandigheden is geen geschikt biotoop aanwezig en daarmee kan de rugstreeppad worden uitgesloten. Het leefgebied bestaat uit ondiep voortplantingswater (met minimale diepte van 30 cm) dat snel opwarmt, zoals regenplassen, waarin geen tot weinig vegetatie aanwezig is. De rugstreeppad verblijft overdag in verschillende verblijfplaatsen zoals makkelijk vergraafbare bodem, muizenholen, onder boomstammen enzovoort. Ten tijde van het uitvoeren van verschillende werkzaamheden kunnen regenplassen ontstaan die tijdens de voortplantingsperiode (april t/m augustus) kunnen dienen als voortplantingswater.

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën waargenomen, deze zijn naar verwachting nog weggekropen voor de overwintering. Algemene amfibieënsoorten kunnen echter wel verwacht worden in de periode maart-oktober.

4.3.6. Vissen

De hondshaai, kleine modderkruiper en de bittervoorn worden vermeld in de verspreidingsgegevens.

De hondshaai leeft in de Noordzee en kan daarmee worden uitgesloten in het projectgebied.

De kleine modderkruiper en de bittervoorn hebben een biotoop nodig die bestaat uit een goed ontwikkelde onderwatervegetatie om te kunnen voortplanten. De larven en jonge vissen kunnen zich dan goed schuil houden voor predatoren.

Voor de bittervoorn en de kleine modderkruiper is mogelijk biotoop aanwezig in de watergang grenzend aan perceel 112.

4.3.7. Insecten

In de verspreidingsgegevens wordt de groene glazenmaker vermeld.

De groene glazenmaker leeft bij dichte krabbenscheervegetaties in sloten en plassen (m.n. laagveengebied). Dit leefgebied is in het projectgebied niet aanwezig en daarmee kan deze soort worden uitgesloten. De verspreidingsgegevens zijn afkomstig van de Reeuwijkse Plassen ten noorden van het projectgebied.

In het projectgebied zijn geen geschikte leefgebieden voor beschermde insecten aanwezig.

4.3.8. Weekdieren

In de verspreidingsgegevens worden geen weekdieren vermeld. In het projectgebied zijn geen geschikte leefgebieden voor beschermde weekdieren aanwezig.

4.3.9. Overzicht van de in het projectgebied aanwezige beschermde flora en fauna

Van de in tabel 4.2 opgenomen planten- en diersoorten mag, gezien het voorgaande, worden aangenomen of is met zekerheid vastgesteld dat zij binnen het projectgebied voorkomen.

Tabel 4.2: Aangetroffen (onderstreept) en te verwachten beschermde en/of bedreigde flora en fauna

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Tabelnr. Flora- en faunawet*	Vogel-/ Habitat-richtlijn**	Rode lijst
Zoogdieren				
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	gewone dwergvleermuis (f***)	3	IV	-
<i>Plecotus auritus</i>	gewone grootoorvleermuis (f)	3	IV	-
<i>Pipistrellus nathusii</i>	ruige dwergvleermuis (f)	3	IV	-
<i>Eptesicus serotinus</i>	laativlieger (f)	3	IV	-
Vogels				
<i>Passer domesticus</i>	huismus (f***)	jaarrond beschermd	-	gevoelig
<i>Apus apus</i>	gierzwaluw (f)	jaarrond beschermd	-	-
<i>Falco peregrinus</i>	slechtvalk (f)	jaarrond beschermd	-	gevoelig
-	algemene broedvogels (f, b)	broedvogel		
Reptielen				
<i>Natrix natrix</i>	ringslang	3	-	kwetsbaar
Amfibieën				
<i>Bufo calamita</i>	rugstreeppad	3	IV	-
-	algemene amfibieën	1	-	-
Vissen				
<i>Rhodeus amarus</i>	bittervoorn	3	II	kwetsbaar
<i>Cobitis taenia</i>	kleine modderkruiper	2	II	-

* tabel 1: algemene soorten, tabel 2: overige soorten en tabel 3: soorten bijlage 1 AMvB of Habitatrichtlijn.

** Habitatrichtlijn II: soorten van Europees belang, IV: verbod op verstoren of vernietigen van de soort en zijn leefgebied

*** Bij vogels wordt met een 'f' aangegeven dat het alleen om foerageergebied gaat, met een 'b' wordt aangegeven dat het om een broedgeval of nest gaat.

*** Bij vleermuizen wordt met een 'f' aangegeven dat het om foerageergebied gaat, met een 'vl' wordt een vliegroute aangegeven en met een 'vb' wordt een vaste rust- en verblijfplaats aangegeven.

5. EFFECTANALYSE

Het bouwrijp maken van terreinen kan effecten hebben op beschermde soorten. Deze effecten, zowel op korte (tijdens de uitvoering) als op de lange termijn (na de uitvoering) worden hieronder beschreven. Aangezien een uitvoeringsperiode nog niet bekend is, wordt aangegeven in welke periode veel dan wel weinig of geen negatieve effecten op beschermde soorten verwacht kunnen worden. De toekomstige inrichting van het terrein is nog niet bekend waardoor op sommige punten nog geen volledige effectanalyse kan worden opgesteld. Ten aanzien van de langetermijneffecten is daarom nog geen uitspraak gedaan.

5.1. Zoogdieren

Voor verschillende vleermuissoorten kan niet worden uitgesloten of het projectgebied onderdeel is van het leefgebied omdat de naastgelegen woningen mogelijk wel geschikt zijn als verblijfplaats. Perceel 112 heeft mogelijk een functie bij het zwermen van vleermuizen. Door de kap van de bomen op dit perceel kan deze functie en daarmee de geschiktheid van de woning als verblijfplaats vervallen waardoor er sprake is van een negatief effect op de lange termijn. Via aanvullend onderzoek, volgens het goedgekeurd Vleermuisprotocol (versie maart 2013), dient duidelijk te worden voor welke soorten het projectgebied een functie heeft.

De gewone dwergvleermuis, grootoorvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis gebruiken mogelijk het projectgebied om te foerageren en te oriënteren tussen foerageergebieden en verblijfplaatsen. Het projectgebied heeft een beperkte omvang maar het kan deel uitmaken van een groter foerageergebied voor de genoemde soorten. Bij de werkzaamheden wordt de aanwezige vegetatie verwijderd. In de directe omgeving blijven echter voldoende vegetatie en bomen aanwezig, waardoor de kap van de bomen in het projectgebied geen effect heeft op de foerageeractiviteiten van de vleermuizen.

Verlichting verstoort foeragerende en passerende vleermuizen. Wanneer de werkzaamheden in de periode april-november tussen zonsondergang en zonsopkomst worden uitgevoerd en hiervoor breed uitstralende bouwverlichting wordt gebruikt, werkt dit verstoring voor foeragerende en passerende vleermuizen. In paragraaf 6.1 zijn voorzorgsmaatregelen opgenomen om deze verstoring te voorkomen.

Conclusie: De huidige informatie is niet voldoende om negatieve effecten op vleermuizen te bepalen in het projectgebied van perceel 112. Aanvullend onderzoek dient uitgevoerd te worden om vast te stellen of en welke vleermuissoorten daadwerkelijk de projectlocatie gebruiken en welke functie hierbij aan de orde is.

5.2. Vogels

De huismus, slechtvalk en gierzwaluw kunnen het projectgebied gebruiken als foerageergebied. Gezien de omvang kan het projectgebied onderdeel zijn van een groter foerageergebied. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op de jaarrond beschermde vogels doordat voldoende foerageermogelijkheden aanwezig blijven in de directe omgeving.

Daarnaast bieden de bomen in het projectgebied nestgelegenheid en foerageermogelijkheden voor algemene broedvogels. Zolang bomen worden gekapt in de periode oktober-februari hebben de werkzaamheden geen effect op broedende vogels. In paragraaf 6.2 zijn voorzorgsmaatregelen opgenomen om negatieve effecten te voorkomen.

Conclusie: De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op de jaarrond beschermde vogels. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden in de wintermaanden is geen verstoring van broedende

vogels aan de orde. Bij eventuele uitvoering in de periode maart-augustus kan verstoring van broedende vogels aan de orde zijn.

5.3. Reptielen

In het projectgebied komen geen verblijfplaatsen in de vorm van broeihopen voor van de ringslang. Indien de werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens de actieve periode van de ringslang zal deze het projectgebied mijden. De trillingen die vrijkomen bij de werkzaamheden zorgen voor vluchtgedrag. De werkzaamheden leiden niet tot negatieve effecten op de lokale ringslang populatie.

Conclusie: Negatieve effecten zijn niet te verwachten door het ontbreken van verblijfplaatsen (broeihopen) en doordat het projectgebied niet essentieel is als foerageergebied voor de ringslangpopulatie.

5.4. Amfibieën

Op dit moment is het projectgebied niet geschikt voor de rugstreeppad. Maar bij werkzaamheden in de voortplantingsperiode (april t/m augustus) kunnen regenplassen ontstaan die voldoende diep zijn om als voortplantingswater te voldoen. Bij kolonisatie van de rugstreeppad zullen deze plassen voor de voortplanting in gebruik worden genomen, waarmee een negatief effect op korte termijn aan de orde is, zodra de eieren en/of de larven van de rugstreeppad gedood of verwond worden. Doordat de rugstreeppad (als volwassen dier) zich onder deze omstandigheden in grote getale kan vestigen, kunnen ook volwassen dieren gewond of gedood worden. Dit heeft een negatief effect op de lokale populatie en daarmee een negatief effect op langere termijn.

In paragraaf 6.2 zijn voorzorgsmaatregelen opgenomen om te voorkomen dat de rugstreeppad zich vestigt in het projectgebied.

Conclusie: Indien de werkzaamheden tijdens de periode van medio april tot en met september worden uitgevoerd, dienen de voorzorgsmaatregelen voor de rugstreeppad die staan beschreven in paragraaf 6.2. uitgevoerd te worden.

5.5. Vissen

Voor de (mogelijk aanwezige) bittervoorn en de kleine modderkruiper is potentieel leefgebied aanwezig. Doordat geen werkzaamheden in het water plaatsvinden, hebben de werkzaamheden geen negatief effect op deze vissoorten.

Conclusie: Zolang geen werkzaamheden plaatsvinden in het water, worden geen negatieve effecten verwacht op bittervoorn en kleine modderkruiper.

6. MAATREGELEN

Negatieve effecten op beschermde planten en dieren dienen zo veel mogelijk te worden voorkomen. Daarom zijn in dit hoofdstuk allereerst algemene voorzorgsmaatregelen opgenomen ter voorkoming van verstoring of schade aan beschermde natuurwaarden. Wanneer de voorzorgsmaatregelen niet afdoende zijn, kunnen mitigerende en/of compenserende maatregelen genomen worden. Hiermee wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats gegarandeerd. De maatregelen dienen verder uitgewerkt te worden in een ecologisch werkprotocol, afgestemd op de daadwerkelijke, gedetailleerde planning en werkzaamheden.

Wanneer de ontwerpkeuze en uitvoeringsperiode bekend zijn, is het mogelijk nodig de inhoud van dit hoofdstuk aan te vullen of aan te passen.

6.1. Voorzorgsmaatregelen

Zorgplicht

Voor alle soorten, ongeacht bescherming via natuurwetgeving of niet, geldt de zorgplicht waarbij eenieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

Minst kwetsbare periode

Een groot deel van de verwachte schade aan broedvogels en amfibieën is te voorkomen door buiten de voor hun kwetsbare periode te werken. Dat wil zeggen buiten de voortplantingsperiode en overwinterperiode. Voor deze perioden zijn wel richtdata te geven maar er moet nadrukkelijk vermeld worden dat deze perioden sterk afhankelijk zijn van het weer. Bij een lang aanhoudende zomer kan het broedseizoen langer doorlopen. Om toch een werkbare periode te geven, dient men bij de uitvoering rekening te houden met de periode september tot en met oktober en als de weersomstandigheden dit toelaten november en december.

Gebruik bouwverlichting

Om de aanwezige foeragerende en passerende vleermuizen niet te verstoren en indirect schade toe te brengen aan kraamkolonies, wordt in de periode april tot en met november bij werkzaamheden geen gebruik gemaakt van breed uitstralende bouwverlichting in de periode tussen zonsondergang en -opkomst. Voor de zon-op-zon-onder-tijden kan de volgende internetpagina geraadpleegd worden:

<http://www.zonsondergangtijden.nl/tabel-zonsondergang-2016.html>

6.2. Soortgerichte maatregelen

Aanvullend vleermuizenonderzoek

Het aanvullende onderzoek dient volgens het Vleermuisprotocol (maart 2013) uitgevoerd te worden bij perceel 112 in de periode mei t/m september in vijf onderzoeksronde.

Als blijkt uit dit aanvullende onderzoek dat het projectgebied een essentiële functie heeft voor vleermuizen, dan is het afhankelijk van de vleermuisensoort en de functie welke compenserende maatregelen getroffen dienen te worden.

Vogels

Door de werkzaamheden buiten de broedperiode (medio maart t/m augustus) van vogels te plannen zijn geen voorzorgsmaatregelen noodzakelijk. Indien het wel noodzakelijk is om tijdens de broedperiode te werken, moeten de volgende maatregelen worden uitgevoerd:

- De bomen die verwijderd moeten worden, dienen tussen september en medio februari verwijderd te worden.
- De overige vegetatie in het projectgebied dient vanaf medio februari op 10 cm hoogte gehouden te worden. Dit voorkomt meestal dat broedvogels zich vestigen.

- Indien er onverhoopt tijdens de werkzaamheden toch vogels zich vestigen dienen de werkzaamheden op een nog te bepalen afstand van het nest te worden uitgevoerd. De afstand wordt door een ter zake kundige (ecoloog) bepaald. Nadat de jongen het nest hebben verlaten kunnen de werkzaamheden ter hoogte van de nestlocatie hervat worden.

Amfibieën

Het projectgebied is op dit moment ongeschikt voor de rugstreeppad. Bij werkzaamheden kunnen door het creëren van regenwaterplassen ideale voortplantingswateren ontstaan waardoor de rugstreeppad in voortplantingsperiode (april t/m september) zich kan vestigen in het projectgebied.

Bij werkzaamheden tijdens de voortplantingsperiode moet voorkomen worden dat regenplassen van enige diepte (> 30 cm) kunnen ontstaan. Dit kan voor een groot deel voorkomen worden door met rijplaten te werken.

Indien toch voortplanting van rugstreeppad heeft plaatsgevonden binnen het projectgebied, is het niet toegestaan het voortplantingswater te dempen of eieren te verplaatsen. Een ter zake kundige op het gebied van amfibieën dient aan te geven op welke wijze de werkzaamheden kunnen worden voortgezet.

7. CONCLUSIE EN ADVIES VERVOLGTRAJECT

7.1. Conclusie

De gemeente Gouda is voornemens om op de locatie Achterwillenseweg te Gouda twee percelen bouwrijp te maken: perceel 98b en perceel 112. Hiervoor worden alle bomen en vegetatie verwijderd. De woningen grenzend aan de percelen worden gehandhaafd.

Voor deze werkzaamheden is een quick scan in het kader van de Flora- en faunawet uitgevoerd. Wanneer de exacte werkzaamheden en de uitvoeringsperiode bekend zijn, dient deze rapportage aangepast en aangevuld worden. Vanwege het ontbreken van de nieuwe inrichtingsplannen kan de effectanalyse voor de lange termijn nog niet worden afgerond.

Vleermuizen

Voor verschillende vleermuissoorten kan niet worden uitgesloten of het projectgebied onderdeel is van het leefgebied omdat de naastgelegen woningen mogelijk wel geschikt zijn als verblijfplaats. Perceel 112 heeft mogelijk een functie bij het zwermen van vleermuizen. Door de kap van de bomen op dit perceel kan deze functie en daarmee de geschiktheid van de woning als verblijfplaats komen te vervallen waardoor sprake is van een negatief effect op de lange termijn. Via aanvullend onderzoek, volgens het goedgekeurde Vleermuisprotocol (versie maart 2013) dient duidelijk te worden voor welke soorten het projectgebied rondom perceel 112 een functie heeft.

Wanneer werkzaamheden in de periode april-november worden uitgevoerd waarbij breed uitstralende bouwverlichting wordt gebruikt, kan dit een verstorend effect hebben op foeragerende en langs vliegende vleermuizen.

Vogels

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op jaarrond beschermde vogels. Zolang de bomen buiten de broedperiode worden gekapt en de vegetatie in het projectgebied voor de broedperiode voorafgaand aan de werkzaamheden kort gemaaid wordt en kort gehouden wordt, hebben de werkzaamheden geen negatief effect op algemene broedvogels.

Reptielen

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen negatief effect op de ringslang door het ontbreken van verblijfplaatsen (broeihopen) en doordat het foerageergebied niet essentieel is voor de ringslangpopulatie.

Amfibieën

Indien de werkzaamheden tijdens de periode van medio april tot en met september worden uitgevoerd, dienen de voorzorgsmaatregelen voor de rugstreeppad die staan beschreven in paragraaf 6.2. uitgevoerd te worden. Met in achtneming van deze voorzorgsmaatregel kunnen de werkzaamheden zonder ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet worden uitgevoerd.

Vissen

Zolang geen werkzaamheden plaatsvinden in het water, worden geen negatieve effecten verwacht op bittervoorn en kleine modderkruiper.

Overige soorten

Door afwezigheid van bepaalde biotopen is het voorkomen van o.a. beschermde vaatplanten en ongewervelden niet aan de orde.

De huidige informatie is niet voldoende om negatieve effecten op vleermuizen te bepalen in het projectgebied van perceel 112. Aanvullend onderzoek dient uitgevoerd te worden om vast te stellen of en welke vleermuissoorten daadwerkelijk de projectlocatie gebruiken en voor welke functie.

Voor jaarrond beschermde vogels is wel een compleet beeld verkregen en is aanvullend onderzoek gericht op vaste rust- en verblijfplaatsen niet nodig. De werkzaamheden kunnen met in achtneming van de soortgerichte- en voorzorgsmaatregelen, zonder ontheffing in het kader van de natuurwetgeving uitgevoerd worden.

Werkzaamheden mogen echter pas worden gestart wanneer het aanvullend vleermuisonderzoek is uitgevoerd, de eventueel benodigde ontheffing is verkregen en mitigerende en/of compenserende maatregelen zijn nageleefd.

8. BRONNEN

Geraadpleegde literatuur:

- Meijden van der, R., *Heukel's, Flora van Nederland*, Rijksherbarium / Hortus Botanicus Rijksuniversiteit Leiden, Leiden 2005.
- Weeda, E.J., e.a., *Nederlandse oecologische flora, wilde planten en hun relaties*, KNNV Uitgeverij, 2003.
- Kreutz, C.A.J., Dekker, H., *De orchideeën van Nederland, ecologie-verspreiding-bedreiging-beheer*, B.j. Seckel & C.A.J. Kreutz, Raalte & Landgraaf 2000.
- Stumpel, T., Strijbosch, H., *Veldgids amfibieën en reptielen*, KNNV Uitgeverij, Utrecht 2006.
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, *De Nederlandse Libellen (Odonata)*, Nederlandse Fauna 4, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden 2002.
- Lange, R., e.a., *Zoogdieren van West-Europa*, Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming i.s.m. Natuurmonumenten, Stichting Uitgeverij KNNV, Utrecht 2003.
- Dietz, C., Helversen von, O., Nill, D., *Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika*, Utrecht 2011
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, *Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000*, Nederlandse Fauna 5, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden 2002.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON), *De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9*, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden 2009.
- Jonsson, L., *Vogels van Europa, Noord-Afrika en Midden-Oosten*, Stockholm, 1993.
- Emmerik van, W.A.M, Nie de, H.W., *De zoetwatervissen van Nederland, Ecologisch bekeken*, Vereniging Sportvisserij Nederland, Bilthoven 2006.

Geraadpleegde internetpagina's:

- www.quickscanhulp.nl
- www.vleermuis.net
- www.ravon.nl
- www.vlindernet.nl
- www.libellennet.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.zuid-holland.vissenatlas.nl

1 Natuurwetgeving

In Nederland zijn ten aanzien van natuurwetgeving twee richtlijnen en twee wetten van toepassing:

- Vogelrichtlijn
- Habitatrichtlijn
- Natuurbeschermingswet
- Flora- en faunawet

De Natuurbeschermingswet en de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn beschermen gebieden die in het kader hiervan zijn aangewezen. De Flora- en faunawet is meer soortgericht en geldt daar waar beschermde soorten voorkomen.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn is een Europese richtlijn die in 1979 is vastgesteld en is gericht op de bescherming van vogelsoorten binnen de Europese Unie (EU). De richtlijn verplicht de lidstaten tot de instandhouding van de in het wild levende vogelsoorten op hun grondgebied en heeft betrekking op de bescherming van vogels, hun eieren, nesten en leefgebieden.

De richtlijn draagt tevens zorg voor de extra bescherming van broed- en trekvogels die:

- met uitsterven worden bedreigd;
- gevoelig zijn voor veranderingen in de leefomgeving;
- als bijzonder zeldzaam beschouwd worden;
- bescherming nodig hebben vanwege de eisen die ze aan hun habitat stellen.

Voor de vogels die genoemd zijn op de lijst van kwalificerende soorten heeft de minister Speciale Beschermingszones (SBZ's) aangemeld en deze zijn als zodanig aangewezen door de EU. In deze gebieden en daar buiten mogen geen handelingen worden verricht die een negatief effect hebben op de voorkomende beschermde vogels (o.a. omtrent het doden, vangen of verstoren). Voor de aangewezen Vogelrichtlijngebieden geldt ook het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn en het daarmee samenhangende toetsings- en afwegingskader, zoals in artikel 6 van de Habitatrichtlijn is opgenomen.

Habitatrichtlijn

De Europese Habitatrichtlijn is complementair aan de Vogelrichtlijn en richt zich op de bescherming van bijzondere planten- en diersoorten (uitgezonderd vogels) en hun leefgebieden.

De in de Habitatrichtlijn genoemde maatregelen zijn gericht op:

- het behoud van natuurlijke habitat en ecosystemen;
- de bescherming van leefgebieden van bepaalde dieren en planten.

Met de richtlijn wordt getracht een Europees ecologisch netwerk tot stand te brengen (Natura 2000), zodat migratie van planten- en diersoorten binnen de EU mogelijk wordt gemaakt.

Zowel voor soorten als natuurlijke habitat kunnen door de lidstaten SBZ's aangemeld worden (gebieden van communautair belang). Deze moeten door de Europese Commissie worden goedgekeurd. Activiteiten die de soorten en habitat binnen een SBZ aantasten zijn verboden. Tevens moeten de milieueffecten van deze activiteiten worden beoordeeld. Wanneer een activiteit van groot openbaar belang (activiteit i.v.m. menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of verbetering van het milieu) is, kan in sommige gevallen ontheffing worden verleend. Wel moeten dan respectievelijk mitigerende en/of compenserende maatregelen worden genomen.

In bijlage I van de Habitatrichtlijn wordt de beschermde habitat genoemd. In bijlage II zijn de planten- en diersoorten genoemd, waarvan de habitat beschermd moet worden om deze soorten in stand te houden. Een aantal van deze soorten heeft een prioritaire status, wat inhoudt dat niet alleen de soort, maar ook de leefomgeving hiervan als beschermd beschouwd moet worden.

In bijlage IV worden de soorten genoemd die strikte bescherming genieten. Het is verboden deze soorten te doden, te vangen, te verontrusten of hun habitat aan te tasten. Dit geldt niet alleen binnen de SBZ's, maar ook daar buiten. Veel soorten uit bijlage IV zijn ook genoemd in bijlage II.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet is een gebiedsbeschermingswet, waarin de aanwijzing van gebieden als 'Beschermd natuurmonument' is geregeld. In de beschermde gebieden zijn handelingen die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of planten en dieren verboden zonder vergunning.

In 1998 is de Natuurbeschermingswet herzien. Sindsdien is het voor de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I, voormalig LNV) mogelijk beschermde landschapsgezichten aan te wijzen, alsmede gebieden die wegens internationale verplichtingen beschermd moeten worden (SBZ's). Daarnaast heeft het Rijk een aantal beschermingstaken gedelegeerd aan de provincies (o.a. verlenen van vergunningen).

In 2005 is de Natuurbeschermingswet gewijzigd. Het doel van deze wijziging is de gebiedsbeschermingscomponent van de Vogel- en Habitatrichtlijn beter te verankeren in de Nederlandse natuurwetgeving.

De Natuurbeschermingswet bestaat uit drie onderdelen:

- aanwijzing van Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (artikel 10a);
- beheer van deze gebieden (artikel 19a, 19b en 19c);
- toetsen van plannen, projecten en andere handelingen in of nabij deze gebieden (artikel 19d, 19e, 19f, 19g en 19h).

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is gericht op de bescherming van in het wild levende planten- en diersoorten en is sinds 1 april 2002 in werking. Sinds augustus 2009 is een aangepaste beoordeling van toepassing en sinds juli 2012 is een aanscherping van de aangepaste beoordeling van toepassing. De Flora- en faunawet is een raamwet, hetgeen inhoudt dat alleen de hoofdlijnen zijn opgenomen. De uitwerking van deze hoofdlijnen is geregeld in aparte besluiten en regelingen.

De Flora- en faunawet is ontstaan uit een aantal Nederlandse soortbeschermingswetten (Vogelwet 1936, Wet Bedreigde Uitheemse Dier- en Plantensoorten, Jachtwet, Nuttige dierenwet 1914 en hoofdstuk V van de Natuurbeschermingswet) en de soortbeschermingscomponent uit de Europese Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn. Deze Europese soortbescherming heeft met de Flora- en faunawet een Nederlandse vertaling gekregen en vervangt deze. Ook de Nederlandse soortbeschermingswetten zijn vanaf de inwerkingtreding vervangen door de Flora- en faunawet.

Hoofdstuk II (artikel 3, eerste en tweede lid, en artikel 4, eerste, tweede en derde lid) van deze wet bevat bepalingen aangaande de aanwijzing van beschermde planten- en diersoorten. De aanwijzing op nationale gronden heeft plaatsgevonden bij Algemene Maatregel van Bestuur (Staatsblad 523 28 november 2000, Staatscourant 13 maart 2002). Internationaal gezien zijn bij ministeriële regeling de soorten overgenomen uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn en bijlage 1 van de Vogelrichtlijn.

Uitgangspunt in de Flora- en faunawet is het “nee-tenzij”-beginsel. Beschermen staat voorop, ingrijpen is bij uitzondering mogelijk. Het beschermen van soorten wordt door de wet op twee manieren mogelijk gemaakt:

1) Het verbieden van een aantal handelingen die schadelijk zijn voor beschermde planten of dieren. Op basis van artikel 8 is het verboden om beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen. De artikelen 9 tot en met 12 zijn gericht op het beschermen van diersoorten. Hierin staat beschreven dat het verboden is beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (art. 9), opzettelijk te verontrusten (art. 10), nesten, hollen, andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (art. 11) en eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen (art. 12).

2) Het aanwijzen van kleine terreinen of objecten als beschermde leefomgeving. Hoofdstuk IV bepaalt dat Gedeputeerde Staten de mogelijkheid hebben om plaatsen die van grote betekenis zijn voor een beschermde planten- of diersoort aan te wijzen als beschermde leefomgeving.

Op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet kan ontheffing worden verleend voor handelingen die in strijd zijn met de verboden uit de wet. Per 23 februari 2005 is het een en ander veranderd ten aanzien van de ontheffingen voor de Flora- en faunawet. Aanleiding hiervoor is het Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met de wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere aanwijzingen (AMvB artikel 75).

Met de komst van AMvB artikel 75 is niet meer altijd een ontheffing nodig voor het uitvoeren van werkzaamheden in de openbare ruimte. Dat scheelt het doorlopen van de tijdrovende ontheffingsprocedure. Voor regulier voorkomende werkzaamheden en ruimtelijke ontwikkelingen geldt nu een vrijstellingsregeling. Kort gezegd komt de regeling hierop neer:

Als uw werkzaamheden vallen onder reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkeling, geldt in veel gevallen een vrijstelling. Er zijn twee soorten vrijstellingen:

- 1) een algemene vrijstelling (voor algemene soorten, deze zijn opgenomen in tabel 1);
- 2) een vrijstelling op voorwaarde dat u handelt conform een goedgekeurde gedragscode (voor zeldzame soorten, opgenomen in tabel 2, en alle vogels).

Bij de vrijstellingsregeling zijn twee criteria belangrijk: de zeldzaamheid van de aangetroffen soort en de ingrijpendheid van de werkzaamheden. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling. Als uw werkzaamheden niet vallen onder reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkeling en er is een reële kans van schade aan beschermde dieren of planten, dan moet vooraf een ontheffing worden aangevraagd.

Voor zeldzame soorten (deze zijn opgenomen in tabel 3) is ten aanzien van de genoemde werkzaamheden geen vrijstelling van toepassing en moet ook ontheffing worden aangevraagd. Wanneer een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet wordt aangevraagd dient voor tabel 3-soorten het wettelijk belang van de ingreep aangegeven te worden. Bij een ruimtelijke ingreep gaat het doorgaans om de volgende belangen:

- Bescherming van flora en fauna (belang b)
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (belang d)
- Dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (belang e)
- Uitvoeren van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (belang j).

Voor tabel 3-soorten die ook in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn opgenomen (waaronder alle vleermuizen) kan alleen een ontheffing worden afgegeven voor belang b, d en e. Daarnaast kan voor belang j voor deze soorten een ontheffing worden afgegeven indien het slechts om 'verstoren' gaat van de soort en zijn vaste rust- en verblijfplaats.

Rode lijsten

Op Rode lijsten staan soorten die worden bedreigd in hun voortbestaan. In Nederland is inmiddels voor negen soortgroepen een Rode lijst gepubliceerd in de Staatscourant:

- vogels
- dagvlinders
- zoogdieren
- reptielen en amfibieën
- paddenstoelen
- libellen
- krekels en sprinkhanen
- korstmossen
- zoetwatervissen.

De Rode lijsten komen voort uit het Verdrag van Bern. Dit verdrag vraagt bijzondere aandacht voor soorten die met uitsterven worden bedreigd en kwetsbaar zijn. Rodelijstsoorten genieten geen wettelijke bescherming. Wel is in de Flora- en faunawet (artikel 7) wettelijk vastgelegd dat de overheid zich inzet voor de bescherming van deze soorten en onderzoek naar deze soorten bevordert. Provinciale en gemeentelijke overheden en terreinbeherende instanties worden geacht rekening te houden met de Rode lijsten bij het uitvoeren van beheer en het formuleren van beleid.

2 Foto's projectgebied

Foto 1: Bomen op perceel 112

Foto 2: Holte in geknote els, perceel 112

Foto 3: Bomen op perceel 112

Foto 4: Perceel 98b

3 Resultaten Quickscanhulp.nl

<i>Soort</i>	<i>Soortgroep</i>	<i>Bescherming</i>	<i>Afstand</i>
Gele helmbloem	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Kleine zonnedaauw	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Rietorchis	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Spaanse ruiter	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Tongvaren	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Hondshaai	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Kleine modderkruiper	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Rugstreeppad	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
Groene glazenmaker	Insecten - Libellen	tabel III	0 - 1 km
Ringslang	Reptielen	tabel III	0 - 1 km
Bittervoorn	Vissen	tabel III	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Havik	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Huismus	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Roek	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Zwarte Wouw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Bever	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Meervleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km